

til Forhandling, da vi første Gang havde dette Forslag til Debat.

Hvad de almindelige Bemærkninger angaar, vil jeg udtale min Forbavelse over, at det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard nu saa absolut vil have indført de Koldske og Grundtvigske Tanker i Skolen, men jeg kan blot være tilfreds med, at en saadan Bestræbelse kommer frem. Det ærede Medlem kendetegnede Kolds Program saaledes, at Kold vilde have Terperiet, Remseriet og Prygleriet afskaffet, og at Børnene skulde gaa glade i Skole. Jeg kan kun give min varmeste Tilslutning til disse Programpunkter og ønske, at de ikke blot maa blive indført i den private Skole for en ganske lille Kreds af Landets Befolkning, men at alle vore Børn maa faa Gavn af disse Tanker. Det ærede Medlem har før sagt, at jeg har erklæret, at nu skulde Skolen reformeres paa Grundlag af de Koldske og Grundtvigske Tanker. Det vil jeg nu ikke sige, jeg har erklæret; jeg har sagt, at de Koldske og Grundtvigske Tanker paa mærkelig Maade blev fuldfyrdet ved, at nyere Tanker, som er kommet op, har taget de Koldske Principper op og forenet sig med dem. Dette gælder især Tanken om Barnets Selvvirksomhed. Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har under Finanslovbehandlingen udførligt gjort Rede for, at dette Princip om Barnets Selvvirksomhed i Virkeligheden er anerkendt af hele Folket som det, der bør være Grundlaget for vor Skole. I den store Skolekommission sad jo Medlemmer af alle Partier, ogsaa Politikere af alle Partier, og de har alle forenet sig i en Udtalelse om Barnets Selvvirksomhed som det, der skulde være Grundlaget for Skolen.

Nu har man ogsaa spurgt mig, om det er Kolds Maal, jeg vilde gennemføre som Maal for Skolen. Dertil skal jeg sige, at jeg mener ikke, Staten har nogen som helst Opgave i Retning af at indføre et Maal i Skolen. Staten skal sørge for, at Skolens ydre Rammer er i Orden, for, at der er vel uddannede Lærere, og den skal sætte et Mindstemaal for det, Barnet skal naa; men Aanden i Skolen maa Folket selv skabe.

Det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard og ogsaa det ærede Medlem Hr. Vesterager har talt lidt om Religionens Plads, og det ærede Medlem Hr. Vesterager har ment, at jeg vilde rive Baandet over mellem Kirke og Skole. Ja, jeg har i alt Fald der Kammerater med paa Vejen, thi i 1912 har Venstre forelagt et Lovforslag, hvor Præsten blev afsat som født Medlem af

Skolekommissionen. Til denne Tanke sluttede Venstre, Radikale og Socialdemokrater sig først i 1911 under en Udvalgsbehandling, og senere i 1912 fremsatte min Forgænger, daværende Undervisningsminister Appel, dette Forslag som Venstres. I alle Tilfælde var der dog to Partier, der har været sammen med Socialdemokraterne om dette forfærdelige.

Det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard har talt noget om Amtsskolekonsulenterne, og dertil har ogsaa det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen sluttet sig, de maatte endelig forsvinde af Forslaget. Det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen brugte paa et andet Punkt Forholdene nede i Sønderjylland til Sammenligning. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem ogsaa med Hensyn til Amtsskolekonsulenterne havde vendt sit Blik mod Sønderjylland. Jeg tror, det vilde være ganske umuligt at afskedige Amtsskolekonsulenterne der. Fra Venstres Side har det ærede Medlem Hr. Moltesen i sin Tid her talt om Skoletilsynet og netop lagt Vægt paa disse Amtsskolekonsulenter. Han sagde, at deres Besøg burde betyde en Fæst for Skolen. Jeg kan kun konstatere efter de Erfaringer, jeg har gjort i Sønderjylland, at der er det virkelig saaledes, at Amtsskolekonsulenternes Besøg betyder en Fæst ikke blot for Børnene, men ogsaa for Lærerne, som Venstre er saa bange for at genere saa meget ved at indføre disse Amtsskolekonsulenter. Jeg skal gerne tjene det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen med at forøge Antallet af disse Amtsskolekonsulenter, hvis det paa nogen Maade kan blidgøre det ærede Medlems Følelser overfor dem.

Der er ogsaa talt om Forbindelsen mellem Hjem og Skole. Det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard har meget rigtigt fremhævet, hvorledes netop den gode Forbindelse mellem Hjem og Skole var Kolds Kongstanke. Det var det, der var den største Modsætning til de Forhold, der da eksisterede. Det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen har ogsaa talt Hjemmønes Sag stærkt overfor Skolen, men det ærede Medlem betragtede dette som et Forhold, der særlig gælder Friskolen. Jeg forstod ogsaa, det særlig skulde gælde Friskolen. Men jeg staar altid lidt forbavset overfor den Lovsang, jeg hører faa Friskolemændenes Side over de gode Sider ved Friskolen, fordi det for mig altid staar saaledes, at naar man har fundet en meget smuk, god og frugtbar Tanke, saa maa det være forfærdeligt, at dette skal forbeholdes en lille Kreds af